

การค้นคว้าแบบอิสระนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบกฎหมายและข้อบังคับที่ใช้ในการกำกับดูแลบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกับตลาดหลักทรัพย์ในประเทศสหรัฐอเมริกา วิธีการศึกษาประกอบด้วยการศึกษาพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 ของประเทศไทย และ Sarbanes-Oxley Act of 2002 ของประเทศสหรัฐอเมริกา รวมทั้งเอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ทราบถึงการพัฒนากฎหมายและข้อบังคับที่ใช้ในการกำกับดูแลตลาดทุน ตลอดจนความเหมือนและความแตกต่าง โดยมีเนื้อหาครอบคลุมใน 4 ประเด็นได้แก่ โครงสร้าง บทบาทและหน้าที่ของหน่วยงานกำกับดูแล ความรับผิดชอบของบริษัทจดทะเบียน การจัดทำรายงานและการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทจดทะเบียน และความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชี

จากการศึกษาพบว่า การพัฒนากฎหมายและข้อบังคับที่ใช้ในการกำกับดูแลบริษัทจดทะเบียนในประเทศไทยนั้น มีพื้นฐานมาจากประเทศสหรัฐอเมริกาโดยมีการนำมาปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมภายในประเทศไทย ทำให้การจัดโครงสร้าง บทบาทและหน้าที่ของหน่วยงานกำกับดูแลตลาดทุนของประเทศไทยมีลักษณะคล้ายคลึงกับประเทศสหรัฐอเมริกา

ด้านความรับผิดชอบของบริษัทจดทะเบียน ประเทศไทยและประเทศสหรัฐอเมริกาได้มีข้อกำหนดให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อตรวจสอบการปฏิบัติงานของบริษัทจดทะเบียนและมีบทบาทสำคัญในการสอบทานการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีไว้เช่นเดียวกัน แต่ประเทศไทยไม่ได้กำหนดเรื่องความรู้และโครงสร้างของคณะกรรมการตรวจสอบไว้ โดยให้เป็นไปตามข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ส่วนการจัดทำรายงานและการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทจดทะเบียนนั้นมีข้อบังคับเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินเหมือนกัน เพียงแต่ประเทศสหรัฐอเมริกานั้นให้ความสำคัญกับการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับรายการนอกงบดุล การจัดทำประมาณการทางการเงิน การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับจรรยาบรรณของผู้บริหารอาวุโสด้านการเงิน และการเปิดเผยข้อมูลของคณะกรรมการตรวจสอบที่เป็นผู้เชี่ยวชาญทางการเงิน

สำหรับการกำกับดูแลด้านการตรวจสอบบัญชี ประเทศสหรัฐอเมริกามีข้อกำหนดให้ผู้สอบบัญชีจะต้องแสดงความเห็นต่อรายงานเกี่ยวกับระบบการควบคุมภายในของบริษัทจดทะเบียนซึ่งผู้บริหารของบริษัทเป็นผู้จัดทำขึ้น และให้ความสำคัญกับเรื่องความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชีโดยห้ามมิให้สำนักงานสอบบัญชีให้บริการอื่นๆ ในบริษัทที่ตนรับตรวจสอบบัญชีอยู่ และกำหนดให้ผู้สอบบัญชีต้องรายงานข้อมูลที่สำคัญรวมทั้งรายงานผลการตรวจสอบบัญชีของบริษัทจดทะเบียนไปยังคณะกรรมการตรวจสอบโดยตรงอีกด้วย ในขณะที่ประเทศไทยไม่ได้มีข้อกำหนดในเรื่องดังกล่าวไว้

The objective of this independent study is to compare laws and regulations used for supervising listed companies in The Stock Exchange of Thailand and stock exchanges in The United States of America. The methodologies of the study are composed of the study of Securities and Exchange Act B.E. 2535, Sarbanes–Oxley Act of 2002 of the United States of America and other related documents in order to identify the development of laws and regulations used for supervision of the capital market, the resemblances and the differences in accordance with four sections; the structures, roles and responsibilities of supervising bodies, the responsibilities of the listed company, the preparation of report and disclosure of information and the auditor's performance

The study was found that the development of laws and regulations used for supervising listed companies in the Stock Exchange of Thailand is based on laws and regulations used for supervising listed companies in the United States of America and they have been adapted to suit the Thai environment appropriately. The development made the organization of structures, roles and responsibilities of supervising bodies of Thailand's capital market be similar the United States of America.

In the section of the responsibilities of the listed company, there were the similar regulation for the listed company had responsibility to have audit committee. The responsibilities of the audit committee were to audit the listed company's operation and to have an important role in reviewing the auditor's performance. On the contrary, Thailand has the regulation in connection with the independent of the audit committee only for the qualification and the structure which are in accordance with the code of best practice from the Stock Exchange of Thailand.

In the section of the preparation of report and disclosures of information, there were the similar regulation for the disclosure of financial reporting; however, the United States of America has the regulation in connection with the disclosure of off-balance sheet transaction, the preparation of financial forecast reporting, the code of ethics for senior financial officers and the disclosure of audit committee financial expert.

In the section of the auditor's performance, the United States of America indicates that the auditor has to express opinion on the listed company's internal control which is arranged by the management, does not allow audit firm to engage other services apart from audit work and indicates that the auditor has to report to audit committee of the listed company directly. However, there is not any regulation in connection with this issue in Thailand.